

הכנסת

מסקנות

ועדת המדע והטכנולוגיה בעקבות החלטה על דיון מהיר

הכנסת העשרים
מושב שני

בנושא: השפעות חברתיות אפשריות של היישומון החדש "בליינדספוט"

**של חברי הכנסת: מיכל רוזין (2204), רויטל סויד (2210), עליזה לביא (2241),
מירב בן ארי (2203), עבדאללה אבו מערוף (2202)**

בהתאם לסעיף 60(ג)(1) לתקנון הכנסת, החליטו יושב-ראש הכנסת והסגנים להעביר לדיון מהיר בוועדת המדע והטכנולוגיה את הצעותיהם של חברי הכנסת מיכל רוזין, רויטל סויד, עליזה לביא, מירב בן ארי ועבדאללה אבו מערוף, בנושא: השפעות חברתיות אפשריות של היישומון החדש "בליינדספוט".

בדברי ההסבר להצעה כתבו חברי הכנסת: "בסוף השבוע האחרון הושק 'בליינדספוט', יישומון חדש למכשירי טלפון סלולריים, המאפשר לשלוח הודעות אוטומטיות לאנשי קשר מבלי שידעו במי מדובר. יישומון דומה, 'סיקרטי', שנפוץ לפני כשנה וחצי, אפשר אף הוא אוטומטיות למשתמשיו והיווה כר פורה להשמצות, הטרדות מיניות, הוצאות דיבה וגזענות בחסות האוטומטיות. התוצאה ניכרה ברשתות החברתיות ורבים, כולל במערכת החינוך, העידו על התוצאות ההרסניות של בריונות באמצעות היישומון. עולה חשש כי גם היישומון החדש, אשר נוצר במסגרת חברת-הזנק ישראלית ומשווק בימים אלו בפרסום חוצות ובכלי התקשורת, יביא לתוצאות דומות. על ועדת המדע והטכנולוגיה להידרש להשלכות האפשריות של חידוש זה".

ועדת המדע והטכנולוגיה קיימה דיון בנושא ביום שני, ח' בשבט תשע"ו (18/1/2016). בדיון השתתפו: נציגי משרד המשפטים, הרשות למשפט, טכנולוגיה ומידע, משרד התקשורת, משרד החינוך, משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל, המשרד לביטחון פנים, משטרת ישראל, המועצה לשלום הילד, איגוד האינטרנט הישראלי, לשכת עורכי-הדין – הוועדה להגנת הפרטיות, התנועה לזכויות דיגיטליות וכן מומחים מהאקדמיה בנושא האינטרנט והגנת הפרטיות ומוזמנים נוספים.

יושב-ראש הוועדה חה"כ אורי מקלב אמר בפתח הדיון כי חופש הביטוי הוא זכות חשובה במשפט הישראלי אולם נראה כי חופש הביטוי האנונימי עודנו שנוי במחלוקת. האינטרנט, הרשתות החברתיות ואפליקציות טכנולוגיות שונות המאפשרות העברת מסרים אנונימיים מעוררות שאלות אלו ביתר שאת לנוכח היעדרן של נורמות בתחום השיח המקוון. דברים הנאמרים בשם ה"דוגרי" (ישר ולעניין), אינם יכולים להסתתר מאחורי אנונימיות. לדבריו, בטוקבקים, בפורומים ובצ'טים מתקיים שיח אלים, ומסרים המועברים באפליקציות של הטלפונים החכמים וביישומים דוגמת אפליקציית "בליינדספוט" עשויים רק להעצים את מידת החשיפה והפגיעה בשל זמינות מכשירים אלו למשתמשים ברוב שעות היממה.

עו"ד אהוד ארד, נציג מפתחי האפליקציה, אמר: "מסע הפרסום הרחב הוא כנראה זה שעומד ברקע של ההד הרחב שנוצר. הדיון הוא על תופעת הצ'ט האנונימי והבריונות ברשת. 'בליינדספוט' לא יצרה את העניין הזה והוא היה כאן לפני. אנחנו לא עוסקים בקבלת לגיטימציה אזרחית. האפליקציה מהווה פלטפורמה ולא מייצרת תכנים, היא מעבירה מסר מאחד לשני. האפליקציה לא מאפשרת העברת הודעות למישהו שלא רוצה לקבל אותן. צריך להתייחס לתופעה של צ'ט אנונימי ולא לאפליקציה עצמה. אנחנו לא בעד מסרים בריוניים אבל אי-אפשר לפגוע בחופש העיסוק וגם אי-אפשר לעסוק בחקיקה פרסונלית".

נציגת איגוד האינטרנט הישראלי גבי אורנה היילינגר אמרה כי איגוד האינטרנט מאמין באנונימיות אבל לא בדרך כזאת. לדבריה, האפליקציה הזאת היא "כביש אדום", שצריך להיזהר בו. על-פי עמדתה, יש לפעול נגד פלטפורמה אנונימית שמאפשרת לפגוע באנשים אחרים. "ההתנהגות החברתית שלנו יכולה למנוע את השימוש באפליקציה זו", הוסיפה.

חברי הכנסת המציעים ומשתתפים רבים בדיון היו מאוחדים בדעה כי האפליקציה, המאפשרת שיח אנונימי ברשת, עלולה להיות כלי נשק להשמצות, הטרדות ואלימות. בשל השלכותיה ההרסניות, יש מקום להגדיר את השימוש בה כלא-לגיטימי; ניתן למנוע את השימוש באפליקציות כאלה באמצעות הסברה, חינוך ודעת קהל.

כמו כן, הוועדה פונה אל מרכז המחקר והמידע של הכנסת בבקשה שיקיים בחינה בשאלה כיצד מתמודדים עם תופעות אלו בעולם והאם יש תקדים לחקיקה מסוג זה במדינות אחרות.

הוועדה תמשיך ותעקוב אחר הנושא.

המסקנות הונחו על שולחן הכנסת ביום:
ט"ז בטבת תשע"ו
26 בינואר 2016